

ըը կը հաւանին հետեւող իրենց հայրենիքէն ։ Գաղթականութեանց կրօնա-ցոյցին տեղեկութիւն Գ. Տէր-Պատմ. որ այդ ցոյցին մէջ մասնադէտ է, ուսման վրայ հերքեց այդ քանի մը գաղափարն եւ ցոյց տուաւ Յրամանային գաղթական ձեռնարկի ոգին ։ Գաղթականութեանց խորհրդա-պահ Գ. Էլիշան յայտարարեց թէ կառա-վարութիւնն հաստատապէս որոշած է պահել ձեռք բերուած ստացուածքներն եւ, Գ. Բէլլիանի խնդրանքին հակառակ, բաւ թէ կառավարութիւնը չի կրնար խոստանալ որ ազգային եւ ինքնուրոյն գաղ-թական ու եւ հար աշխարհափոխութիւնէ կառավարութիւնն այս անգամ չի համար-ձակեալ մէջտեղ հանել Թոմարի թող-լու խնդիրը ։ Կառավարութիւնն այն է այս, ինչ որ ժամանակաց ։ Այսպիսով ալ կը թուի ընդունիլ կատարուած խորհու-թիւնը, եւ ԴԻ ի դէմ 311 ձայնով Երեւ-փոխանաց ժողովը հաստատ կամը յայտ-նեց Թոմարի մէջ ձեռք բերուած կա-ղթականութիւնը պահելու ։

Երեւոյ խնդրանքը ժողովը նմանապէս ըն-դունեց, թէպէտ քիչ մը աւելի պիտա-րուէր, կառավարութեան քաղաքա-կանութիւնն ի Սուսան, որ է զբաղա-ւոր եւ ազգային ազատամեքներով հե-ղծեալ տիրել կրնային ։

Արդի Երեւոյ խնդրանքը ժողովը հաստա-տապէս գաղթական կ'երեւի ։ Կարելի է ըսել թէ այս անգամ խնդիրը կը նմանի Եւ-րոպայի ամէն խորհրդարաններուն եւ թէ պարտաւոր կը համարի Յրամանն պահել ի դուռն այն ազգային որք իրենց առեւ-կանութեան եւ կորուստի մէջ մասը կը նուիրեն գաղթական խոհանարան եւ բանա-ւոր տարածման մը ։

—Բարեկի Քաղաքային խորհուրդն, որ ամբողջ չի վարկանք իր ընկերակազմին ձգտումներն յայտնելու, 40,000 Քրանք քաղաքային ի նպաստ Մանիֆէսթի հանգա-հաններուն, որք այժմ իրենք իրենց հա-շուին կը բանեցնեն այդ հանքը ։

ՌՈՒՍԻԱ

Չարեւիկին նախագահութեան ներքեւ կազմուած նպատակաւոր յանձնախումբ-ը անմիջապէս սկսիլ պիտի աշխատու-մանը նախագիտութեան մէջ կատարուելիք հանրագումար աշխատութիւնները, անոր-հետեւ Երեւոյ մէջ գործակալին ։ Իր 800,000 բանուոր պիտի գործածեն այս ընդարձակ աշխատութեանց ։ Յանձնա-խումբը 35 միլիոն ռուպլ ունի իր արա-մագործական ներքեւ ։ Չարեւիկը համոզ-ուած է թէ յաջողութեամբ ի դուռն պի-տի հանէ այս ձեռնարկը ։ Ամէնու ա-ջակցութիւնը ապահովեալ է իրեն ։

Կառավարութիւնն որոշած է անհաւա-նեղէն գնել արմատիկ պաշտպաններն այն սովորական վայրերուն մէջ ուր, երկա-թուղիի պահպանութեան պատճառով, կա-րելի չէ ժամանակին ստանալ հարաւորին նախագիտութեան մէջ ապագայում ցորենը ։ Այդ մարդերուն պիտի թողուն տարի մը իրենց տունը անուշադեղեղեղ չար ցորեն, եւ մնացեալը պիտի գնուի ցորենի ար-տածուած արդիւնը նոյեմբեր Գի հրամա-նագրէն առջի գնով, չհաջողակներուն ին-չաքաղցրութեան արդիւնը համար ։

Չար ցորենիկը պատիժ մը տուել է պաշտօնատարի մը որ իր դիւրքը չարա-չար գործածել էր անձնապէս օգուտ քա-ղիւն համար արդի թշուառութեանը ։ Վաղով վաճառականն իր գաւառային տուութեան պաշտօնին վնասուելէ՝ սեւ-մուգանի սահմանաւ ցորենին բաշխման մէջ մնծ զեղծութիւնը ֆորձած ըլլալուն համար Ամբողջ մասինը միաբերան հո-հունակութիւն կը յայտնէ Չարին այս որ-հորհուրդեան համար ։

—Մոսկուայի քաղաքապետը քաղա-քային խորհրդին մէջ ծանուցել է որ վա-ճառական Գ. Սարգսեւի ուխտ ըրած ըլ-լալով երկէ ներքին փոխառութեան յու-լիս ի միւս բաժինը շահի, գումարին կէտը այսինքն 400,000 ռուպլին Ս. Սիմա-նի վանքին նուիրել ։ Եւ իրօք միւս բա-ժինը չաճած ըլլալով, այժմ կը հրաւիրէ զերեւել զայ անուշ ալը դուռնը եւ վանքին յանձնել ։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Գերման քաղաքացիներու մեկուոր մասնադուրին կը պատճառէ կառավար-րական չըջանալներու մէջ, Պետութեան Օրոգիւրը ցաւով կը հաստատէ թէ ներ-կայ տարուան թիւերն Արդա-րեւ, յաճախ 15 միլիոն 15 հոկտեմ-բեր, 402,879 Գերմանացիք գաղթած են յԱմերիկա 1887ին՝ 90,355 հոգի գող-թած էին, 1888ին՝ 89,740, 1889ին՝ 81,786 եւ 1890ին՝ 81,938 հոգի ։

ՏՈՒՐԿԻՆԻԱ

Տոմ Բէտրո կայսրն մահուան պարա-դոններուն վրայ հետեւեալ տեղեկու-թիւները կը գտնենք երեկի թղթաբե-րով անուշաճ բարիգիտն լրագրերուն մէջ ։

Տոմ Բէտրո, ութ օր առաջ Բարոյա-կան եւ Քաղաքական Գիտութեանց Ակա-դեմիային հրապարակային նստին եւսած ատեն պաղ ատած էր եւ ստատիկ հար-բուսի մը երեւան եկած Գիշ քիչ կայսեր վիճակը ծանրացաւ եւ իր ստատիկութե-ան առթիւ չկրնար ընդունիլ իր ըն-տանիքին անդամներն իսկ, բնականաբա-ր հանգիստ պատուիրած ըլլալով ։ Անցեալ հինգշաբթի ցաւերն աւելի սաստ-կացած էին Հաղթանքը թողնալով փոխ-վրան եւ իր չաքաղաքական վիճակին պատճառով ։ Իրիկուան Տըթ. Շաքո Երեւոյ լիմիտիւնը ընդունիլ յայտա-րարեց թէ վիճակը շատ ծանր էր ։ Գի-շերն ալ յայտ չէր մնացած ։ Ողբալիս ըս-կեցած էր ։ Բնականաբար լոյրը անդամնե-րն հիւանդին մտաւն չէին բաժնուել, վաղիկանէ վայրկեան սպասելով աղե-կապեր վախճանին ։ Կայսրն, ինք, տէր իւ անձին, իր բոլոր կարողութիւնները կը պահէր, յորդորներ տալով իր խեղա-յիզ ընտանիքին, բոլորով թէ պէտք է զօ-րացոր ըլլալ վայրն առջիկ ։ Եւ իր աղջե-կան ու փեսային աղաչել իր ամէնէն հան-դարտ ձայնով, աղջիկը իրեն հետ որ իր երկրին խոտովութիւնները դադրին ընդ-հանալ եւ Պրաքիկա զարմեալ գտնէ որ մը իր մեծութիւնն եւ բարօրութիւնը ։

Այսպէս մնաւ Պրաքիկայի նախկին վեհապետը ։ Եթեմանաւան եւ եօթը տա-րեկան էր ։

« Հիմա, կը զրէ բարեկեան թերթ մը, յաւիտեանապէս հանդած՝ տարածուած է այդ պատմութիւն անկողինն վրայ որ շատ սղոյթիկ կ'երեւի իր բարձր հասակին հա-մար ։ Եւ իր երկար ճնարակ մարդը, որքան իր մարդը իր անշարժ գէտքին կուտան՝ մահուան մէջ ալ աւելի պատ-կաւելի եւ ալ աւելի մեծ վայելուչ ար-տաւայտութիւն մը ։ »

Տոմ Բէտրո կայսրն իր փափաքին հա-մաձայն պիտի թողուն ի Լիպարն իր կը-նակ քով ։

Ի Ռիօ տէ Եանէյր, մայրաքաղաք Պրաքիկայ, Տոմ Բէտրոյի մահուան լուրը խոր տխրութիւն պատճառեւ է ։ Պորտան, պաշտպաններն եւ աւետարական հրապա-րակը զոյգուել են ի նշան սոգի ։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ԲԱՆԱԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻՆ ՆՈՍՏՐ

Պաշտօնական Կենտրոնական

Քաղաքական Ժողովին երեկ ա-ռուօտ ի նիստ գումարուեցաւ Ղա-ւթիկայ խորհրդարանին մէջ, նախա-գահութեամբ Ս. Պաշտպանը Հօր եւ անհնապետութեամբ Մաքսուտ Սի-մոն պէյի, եւ հետեւեալ որոշում-ները տուաւ ։

Ա. Ժողովը կարգաւ Բերայի Բա-րդիլ Տ. Սրբանձառեանց եպիսկո-պոսին յայտարարելու որով հաղորդած էր Թաղական խորհրդին կազմա-կերպութեան խնդրին վրայ թաղա-կին Ժողովին խորհրդակցութեան արդիւնքը, եւ խնդրին վրայ իր վերջնական անօրինութիւնն ընկեր-համար պատշաճ դատելը հրաւիրել Թաղական խորհրդը ներկայացնե-լու իր պատրաստած այն ծրագիրը զոր անհրաժեշտ կը նկատէր թա-ղային գործերուն եւ հաստատու-թեանց բարեօր ընթացքին շարու-նակութեան եւ բարգաւաճման հա-մար ։

Բ. Ուշագրութեան առնելով աղ-գային վաղիկներու առեւծախի գոր-ծողութեանց մասին պատրաստուած կանոնադրին, ընդունեց եւ որոշեց յանձնել Տնտեսական Խորհրդին ի գործադրութիւն ։

Գ. Կոտակաց Հաղթանքը թողնալ ներքին կանոնադրին հարկ եղած բարեփոխումներով պատրաստուած եւ մատուցուած ըլլալով, Ժողովն ու-րուշեց հաղորդել զայն Տնտեսական Խորհրդին իր կարծիքն ու դիտու-ղութիւնները ներկայացնելու համար ։ Ժողովն զրաւեցաւ նաեւ զանա-զան դատաւներու վերաբերեալ յա-րաբերական խնդիրներով ։

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՅԻՆ ՀՈԳԱՐԱՐԶՈՒԹԻՒՆԸ

Երեկ առուօտ Ս. Պաշտպանը Հայրն ի Ղալթիկա հրաւիրեց Հի-ւանդանոցին նորենաբար Հոգաբար-ձութեան անդամներն եւ յորդորեց զանոնք ստանձնել իրենց պաշտօնը Հրաւիրեալ անդամները Ս. Պաշ-տպանը Հօր յորդորներուն համա-կերպեցան, եւ այսպէս Հիւանդանո-ցին Հաղթանքը թողնալ ստացաւ իր վերջնական կազմակերպութիւնը ։

ՕՐ. ԲԱՐԻՍ ԿՈՍՏԱՆԴԻ ՄԱՀԸ

Օր. Բարիս Կոստանդ, գումար հան-գուցեալ Կոստանդ փաշայի, որուն յու-ղաբանութեամբ իրեն կատարուեցաւ, հայ իրական սեփն ամէնէն փայլուն ու թանկագին գէտքերէն մին էր, Ուսումնա-սէր եւ ուսեալ, ոչ միայն զարգացեալ եւ հմուտ անձ մըն էր, այլ եւ ազգային մանկուոյն կրթութեան եւ մասնաւորա-պէս մեր իրական սեփն դաստիարակու-թեան ամէնէն աւելի խորհողներէն եւ աշխատողներէն ։ Բանիցս առաջարկու- էր որ աղջկանց վարժարաններու մէջ առանձին անտեսակութեամբ մասնաւոր ինստիտուտներու, իրոյն պիտութիւնն որ Կոստանդան ընտանեկան երջանկու-թիւնն ու բարօրութիւնն ամրապնդել ։ Կարողանալ Տիւրքիայի ընկերութեան ար-հմարտ Ժողովին մէջ ունեցած էր գործն զեր մը ։ Այսպէս, կրկին անգամ դասն է այն կորուստը զոր աղքատ կ'ընէ այսօր յանձն Օր. Բարիս Կոստանդի, զի անոր հետ կ'անհետանայ կրթի ու աղին հոգի մը եւ յառաջդիմութիւն մշակուած միտք մը ։ Հուսով ապա, արգահատանքի ան-հուն զգացումով մը կը լեցուի մարդ ի տես այդ ծաղկապստոյճ զաւգային, որ իր չորս տախտակներուն մէջ քանդամներ լեւի մը կը փակէ, ամբողջ դարուն մը որ կը խաղի ։

ԿՐԹԱԳԱՅԻՆ ԿԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

Նախընթաց օր Լոնտոնի հրա-պարակը հաստատուն էր եւ զինքնը ընդհանրապէս բարձր ։ Այսպէս էր նաեւ Պերլինի ձգտումը ։ Բարիկի Պարսպին մէջ ալ բարձրացման շար-ժումը շարունակեց եւ աւելի զգալի կ'ըլլաւ իրիկուան պղծով Պարսպին մէջ ։ Օսմանեան բոլոր թուղթերը լուսացան եւ բարիկեան պանքայնե-րու բաժնեկալութիւնը թիւթի բարձ-րացումով մը լաւ բուժեցան ։

Ղալթիկայի ալ հանդարտ էր, բայց խանին գործերը քիչ էին ։ Առեւելքէն ընդունեց Գ. սէրի կը գնէին Բարիկ ծախելու համար ։ Ղալթ-թիայի գործ ընդունեց ընդհանրա-պէս կը կարծեն որ բարձրացման շարժումը պիտի շարունակէ գեղե-տեմբեր ամսու առջի շտապէն ան-գին ։ հաստատական է որ հիմնաւոր կարծիք ունին, վասն զի բոլոր այն պատճառներն որք բարձրացում ա-ռաջ բերին դեռ չեն սպառած ։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

ԸՆԹԱՅԻՆ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՅ	
Երեւ ամիս Լոնտոնի վրայ	109 1/4
Երեւ Բարիկի վրայ	23 10
ԲՕՇՍՈՒՄՏԷ	
Երեւ ամսու բացուեցաւ	19 25
Երեւ Բարիկի բացուեցաւ	19 23
ԹԱԶՎԻԼԱԹԸ ՕՍՄԱՆԻ	
Երեւ Բարիկի	73 27
ԸՆԹԱՅԻՆ ԱՐԹԻԹՎՈՅ	
Փոխառութիւն ԹԵԻԲ Ա.	44 —
Փ. Բ.	25 1/4
Փ. Գ.	19 25
ԲԱԶՆԵՏՈՒՄ	
Բուժելի երկարութիւն	Փ. 64 1/4
Բարձրութիւն	Փ. 5 90
Բեժի	Փ. 14 34
ԸՆԹԱՅԻՆ ԴՐԱՄՈՅ	
Օմար Բուժ	100
ՄԵԶԻԲ	107 27
ՄԵԶԻԲ	102 —
ՄԵԶԻԲ	97 20
Բաւաշ	21 —
ՏԻՎ Գ. ՍԵԻԲ	7
Փ. Գ. Բ.	87 23
ՄԵԶԻԲ Բ. Գ. Բ.	110 04
ՄԵԶԻԲ Գ. Բ. Գ.	90 —
Բաւաշ	90 —
Բաւաշ	51 15
Բաւաշ	36

Ա. Զ. Գ. —Հայերէնի, Գաղղիերէնի, Ռու-սերէնի, Գերմաներէնի, մանկապարտե-թեան եւ այլ կարեւոր ուսման հմուտ եւ բարձրագոյն վարժարանէ ելած երի-տասնարդ մը պատրաստ է ու եւ զպրոցի, պաշտօնատան կամ հաստատութեան մէջ պաշտօն ստանձնել ։

Պէտք ունեցողները դիմեն Պահճէ գալու, Գաղաքէր խան թիւ 14 ։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Միշտ Ներքին Կայսրա-կան հրամանով, գործարան մը կառուցա-նել կուտայ երկաթէ եւ պողպատէ խո-ղովակներու շինութեան համար Գործա-րանը, երկու մասի բաժնուած, կը զբո-նուի Անյալ-Քալթիկա կայսերական քեօչ-կին պարտէլին կից տեղւոյն վրայ ։ Շի-նութիւններն աւարտած են գրեթէ ։ Մե-քենայներուն մէջ մասն արդէն զետեղ-ուած է ։ Շտրկարթ մեքենան 200 ձիու ուժ ունի ։ Բացման հանգիստ մտերս տե-ղի պիտի ունենայ եւ կայսերական կա-ռավարութիւնն ալ չի պիտի սակարկի Եւրոպա ազգային թէրանէին պէտք եւ-ղած խողովակները ։

—Ճաւ Գ. — Վեհափառ Սուլթանը գնահատելով այն ծառայութիւնները որք ծան փաշա Ավարմիլան կը մատուցանէ օսմանեան նաւային մեծ ընկերութեան մը ծրագրին, շնորհած է նաեւ ստալին կարգի Մէհմետի պատուանշան ։

—Չէլիքի — Գաղղիական Յանձ-նաժողովը երեւալթի օր իր տեղեկագիրը մատուց Մեծ-Եւրոպային ։ Այս տեղեկա-գիր պիտի ներկայարարի նախարարաց խոր-հրդին որոշմանը ։

—Թէլեգրաֆիկ Բէլլիք. — Կայսերական պալատին առաջին քարտուղար Սիւրէյա փաշա համալով մը հաղորդած ըլլալով Մեծ Եւրոպային թէ մեղքի Ռէփիկն հաստատման կայսերական իրաւունք, Մեծ-Եւրոպայը յանձնեց զայն Եւրոպայի նա-խարար Նալիֆ Էֆէնտի, արտօնաւոր Պ. Չոկէպի եւ ուրիշ շահակցիներու որք ալ աս Բ. Գուռը արգանց էին ։ Մենա-շնորհին համար դարձին գնանին վճա-րելի տարեկան գումարն է 40,000 օս-մանեան ոսկի ։ Պաշտօնագրութիւնն երեկ ստորագրուեցաւ երկու կողմէ ։

—Բաւաշ — Գաղղիական իր ար-մայրաքաղաքին մէջ վաճառուած հին հաղուսաններն եւ այլ կարասիները կրնան հիւանդարձ միջոցներ պարտեանել, արդու է Եւրոպային բերել տալ Էֆէլ-Լ կողմէ հաղանկական տուին եւ անոր միջոցով հին հաղուսաններն ու կարասի-ները մաքրել տալէ յետոյ միայն վճա-ռումն արտօնել ։

—Առեւելք — Սուլթանը տեղեկանալով որ Հօրօրի հիւրիկեալք օգնութեան կա-րաւ միճակի մը մէջ կը գտնուին դեռ, երկրորդ անգամ եւս հինգ հարիւր ոսկի նորանց, հրամայեալ որ այդ գումարնը պատասխանատու յանձնաժողովին միջոցով լալիսի հիւրիկեալք ։ Յանձնաժողովը գոր-ծարկեց այս իրաւունք ։

—Կայսերական Կոստանդանու-ման աշխատութիւններն պիտի աւարտին տասնութինոյ օրէն ։ Նոր շինուած սրահ-ներուն շնորհիւ կարելի պիտի ըլլայ մի-կենոյն արաբն մէջ տեղադրել նոյն հի-ւանդութեան տառապող մարդիկ եւ հի-ւանդանոցի մը պահանջած բոլոր առաւե-լութիւնները վախել ։

ՉԱՆԱԶԱՆ ԴԵՊՔԵՐ

Անցեալ շաբաթ օր, Ատա-Բազարի եւ Սալախանայի մէջտեղ երկու հայ ուղեւոր-ներն յարձակուա մը կրնր են չարագործ-ներէ Հայերէն մին, թէպէտ հրացանի հարուածէ մը վիրաւորուած, յաջողիկ է փախչիլ, բայց միւսը՝ մահացու կերպով վիրաւորուած՝ գետին ինկած ըլլալով, խոյնոգուել է ։ Ատաքաղաքի ընդհանուր դատախազն ինչպէս եւ մէկ քանի ոստի-կաններն ոճրն վաղը գացած են զնոյն-թիւն բանալու համար ։

—Մախառնի Սեւի-Գի չոզնուան, որ Գաղաթին կայսրանը կը գտնուէր բաւական ուխտաւորներով, աւարտեւ է իր քարանթիւնն եւ անցալիւր ստացիւր այսօր վաղը մայրաքաղաքս կ'սպասուի ։

—Ուլթուսն աւաղակ եւ գործառնա-րոց երեկ առուօտ մայրաքաղաքս բեր-ուեցան ոստիկաններու ուղեկցութեամբ, Էսկիսի կառավարով, եւ կեդրոնա-կան բանուր տարուեցան ։

—Թիւրանի առեւ. անուր պարզող Անդիկան թիւթաւ չոզնուան նաւա-տիներէն մին անցեալ դիւեր դիմով վիճա-

կի մէջ չոզնուա դարձած տուն ծոյնին կեր եւ խոզորներ է ։ Դիակը դեռ չէ գտնուած ։

ՆՈՒԱԳԱՀԱՆ ԴԻՍ ԶՈՒՐԱՆԻ-ՀԻԿԵՆԻ

Յառաջիկայ կրկնի թիւթիկային ար-րահին մէջ, միջօրէն յետոյ ժամը 2ին (Բ. Ե.) նաւագահանդէս մը պիտի տրուի մայրաքաղաքին երկու հանաւորապետը զահանգարներուն, Պ. Յուրանի եւ Պ. Հէկէի կողմէ ։ Կոստանդանուր ճըշ-մարիս ինչոյք մը պիտի ըլլայ ամէն ա-րուեստասէներու համար ։ Պ. Յուրա-նիի գոյեալ կարգաւ աւելորդ է ։ Ի Բա-րիկ իսկ գնահատուած է իր տաղանդը, ու Պիլիպի ալ խոստապահանջ թեր-թերութեւ մէջ ։ Պ. Հէկէն ծանօթ է իր ու-սաշխարհագր արուեստագէտ ։ Յայտարարու- շառ հրապարակ է ։

Գ. ԵՒ ՎԵՐՋԻՆ ՄԱՍ

Ս. Դաւթեանի վարձաւիւն Մանիֆէ-սթի (Կալթիկա) անուն դատարարին երրորդ եւ վերջին մասն ալ հրատարակուած ըլ-լալով ամբողջացած է թրքախօս դաւա-նաց նախակրթութեան ընթացքին համար ծրագրուած եւ փորձով ու օգտակարու-թիւնն սպաւորուած այս դատարարը շարքին ։

Այս վերջին մաս ոչ նուազ յանձնա-րարիկ է առ հասարակ բոլոր հայախօս դաւաճաց համար ալ, իւր դիւրաւորող գրութեամբ, այլապէս պարտաւորու-թեամբ, նիւթոց ընտրութեամբ, պէս պէս հրահանգներով, լեզուի ու մտածու-թեան վարժութեամբ եւս. եւս. ։

Կեդրոնականին է Չ. Թորոսեանի դը-րատունն ի Պահճէ

